

a les més diverses expansions, puix que la diada s'ho porta. A les adorables donzelles, per brindar-se'ls ocasió per a estrenar ses airosos trajos, i lluir-los en els extraordinaris saraus que amb tota pompa se celebren amb motiu de la gran festa. A les persones de sentiments religiosos perquè la gravetat de la festa del Naixement del Redemptor, els condueix a rendir fervorós culte a les místiques funcions que amb tota esplendidesa celebra la església catòlica...

Més, com totes les coses tenen les seves excepcions, malgrat i ésser la diada més grossa de l'any, no hi manquen tampoc, en mig de tanta alegria i fastuositat, les notes negres, els casos tristos de nostra perturbada existència; puix no podem ni podem oblidar que mentres privilegiats de la vida estaràn en llurs taules, gaudint de tots els apetits que'ls permet la seva opulència; mentres nostre jovent rendirà pleitesia a la deua bullanga, i en tant les simpàtiques donzelles se del·lectaràn dançant al sò de quiscun *fox-trot* o *tango argentí*, hi hauràn famílies en les quals hi regnarà la més espantosa miseria, on l'horrible tristesa deixarà veure sa odiosa silueta i on per a celebrar la gran diada del Naixement del Senyor, no entrarà en llurs boques més que un rosegó de pa ni mullarà llurs llavis altre líquid que l'aigua, més o menys cristallina, barrejada amb qualques llàgrimes, que sens dubte els farà brollar l'observar els terribles contrastes de nostra misèria vida.

Té raó d'ésser, això? És lògica tal desigualtat?

Parlant de l'astre rei, s'acostuma a dir que quan surt a banyar-nos amb sos raigs refulgents, ho fa a tots per un igual. Per què, doncs, l'alegria no ha d'impregnar se alhora dins el cor de tots els mortals, anc que fos tant sols en festes com la de Nadal, evocadora de la pàgina més gran de la vida?

Li.

RÀPIDA

EL BELL GEST D'EN ROMANONES.

— No fa molts dies que l'enrevesat comte de Romanones, únic títol que veig que tot-hom està de acord en aplicar-li, va tenir la gosadla de posar-se enfront de tota la gent clerical del Congrés de l'Estat espanyol, obligant a la seva majoria a rebutjar la demanda dels bisbes de que s'augmentés el sòu del clero rural. Va tenir un arran-que-que fins va fer tremolar les barbes d'en Maura, representant, en aquells moments, del clericalisme espanyol. La gent lliberal el va saludar, fent-li la mitja rialleta de satisfacció, convençuda com està de que l'augment de sòu dels petits capellans l'haurien de resoldre'ls mateixos bisbes, acabant així amb l'indecorós espectacle que ofereixen els palaus en que s'hostatgen, on sempre s'hi reuen aquests clergues rurals, demanant una gràcia de caritat per l'amor de Déu.

Doncs, bé; saben com va retornar aquest salut, l'entremaliat comte? Anant-se'n a confessar al Senat, en la capelleta de l'arquebisbe de Toledo i desfent tot lo fet en el Congrés, per por, sens dubte, a les penes eternes de l'infern

¡¡Los hombres!!

El 18 de desembre

Ja ha passat la data temuda pels governants espanyols. Novament aquests han tingut ocasió de fer-se mal veure amb les seves ridicoleses, filles únicament de la basarda que'ls suggereix sempre, en quant s'agiten les mases obreres, amb aire de protesta.

Va bastar que'ls obrers acordessin plegar se de braços durant 24 hores, per a que esdevingués per la nació espanyola un dia d'aspecte bèl·lic. Un dia en que'ls carrers de les poblacions que senten més la fam, varen veure's invadits de guardia civil, armada fins a les dents; de guardies de seguretat, que han lluit altre vegada les odioses terceroles que estrenaren quan la tràgica i gloriosa setmana de juliol; de forces de l'exèrcit, que patrullaven arreu, disposades a fer foc contra del poble; de guardies municipals, que ja per a tot son útils; i dels policies amb garrots; d'aquells que continuentment mostren la seva habilitat per a descompondre tantes aspiracions com per al bé propi intentin portar a cap els obrers.

Varen mobilitzar-se totes les forces disponibles: les tropes que no sortiren al carrer, estaven *acuarteladas* per a correr la pólvora al primer avis; les ametralladores i canons estaven a punt per a anorrear les ciutats i el castell de Montjuic deixava que'l poble de Barcelona ovirés les negres i temudes boques de les peces de la seva artilleria.

Tot estava a punt per a combatre al poble que, empès per la fam, s'aixecava en sò de protesta enèrgica i serena.

Malgrat totes aquestes provocadores precaucions, que'n diuen mides preventives els nostres governants, que significaven una greu ferida a la personalitat digna de l'honorat treballador, s'ha patentitzat la protesta i no ha passat res.

Quan el dilluns, els corns i les sirenes dels centres industrials anunciaren que ja era arribada l'hora d'entrar al treball, l'obrer se mostrà sord davant la crida.

Ningú hi acudí. Tot-hom feu vaga, per a secundar aquell moviment amb que'l poble afrontava al govern, per a demostrar-li la seva disconformitat, en la manera totalment xorca amb que procedeix per a capejar les circumstàncies anormals que pesen sobre Europa.

La protesta fou ressonant. El proletariat demostrà que si no està perfectament organitzat li resten sentits encare i amor propi; i ben palesament s'hauràn convençut els buròcrates de l'oligarquia centralista, que si aquesta vegada la pinya obrera s'ha format en forma correcta i silenciosa per a demanar el què és de justícia, també esdevindrà un dia que, en cas de que no se l'atengui, sabrà aixecar-se en revolta, anorrear lo existent i prenent se per la força el què bonament no se li haurà volgut donar.

Quan són la raó i el dret a la vida'ls motius que inspiren a l'home, en la mateixa forma que's plega de braços, empenya una eina per a defensar sos drets en ple carrer.

Catalunya, especialment, va atendre, en forma admirable, als iniciadors del moviment. Gairebé totes les seves poblacions contribuïren totalment a l'èxit que significava per al proletariat espanyol la gloriosa jornada del 18 de desembre.

Pocs foren els pobles que restaren quiets enfront de tant grandiosa i raonable protesta;

entre aquests, havem de comptar-hi, per a dissort, a Granollers. Talment semblem eunucs, els que habitem la nostra vila; som un poble de gent sense estómac, que no'ns havem donat compte encare de que patim gana; que ens manifestem talment com si fossim una colla de galifardeus mal-farts i que si no ens dignifiquem, ens excluràn de Catalunya, pel bon nom de la regió.

Som gent que no sentim; que tot ens escau bé, encare que'ns ofegui, aplastant-nos; que volem tenir amo, perquè no havem après ni pensat mai en ésser lliures, que no entenem en progrés i que sols trovem jolius la terra, i gaudim el fruit de la vida quan aquesta és amenitzada per cànecs o pels ensotànats, cabdills d'aquells nuclis reaccionaris que'l company Sarroca va qualificar de *caga-ferro* de la societat.

Formem un poble que, per lo gran que és, deuria significar se en quelcom, i solament se ens coneix per inverossímils.

Talment sembla que tots tirem per *senyors Esteves*. Els de dalt, predicant la democràcia, assessorant-se amb el rector; i els de baix, no essent cuca ni aucell.

¡Pobres granollerins! Ja ens comencen a conèixer. Ja gairebé se'ns té llàstima, per pobres d'esperit...

Per al bé de Granollers i per a que quan torni a venir el moment de mostrar al govern la nostra fè de vida, laborem tots per a aconseguir l'emancipació dels obrers.

Treballem, els joves, per a que la corda del nostre poble vibri fortament, i així, quan arribi l'hora de fer prevalèixer els nostres drets, sabrem quins són, i emparant-nos en aquells, podrem portar-nos com a homes; farem culte i gran el nostre poble, i no'ns trobarem, com aquesta vegada, que amb el nostre covard procedir, havem greument desmerescut del grat record que deixaren els nostres abans-passats, d'esperit lluitador, com de bon català; els quals ens maleirien, segurament, si podessin heurament de la nostra covardia.

AMADEU BARBANY

Interviuant a un obrer interessat en el miting del diumenge passat

— Com va anar el miting?

— Se sospengué: millor dit; no's va poder fer.

— Per ordre governativa?

— Si... i no. Segons notícies, més o menys verdaderes, crec que a l'anar a prendre bitllet a l'estació de Barcelona, algú dels que havien de dirigir la paraula al públic i no havien sigut agafats el dia abans, un agent de l'autoritat els va detenir, entretenint-los fins que, havent-se assegurat que'l tren ja era fóra, els va deixar en pau, privant així que pugessin a Granollers.

— Es vostè part interessada amb la classe obrera?

— Soc un explotat.

— Creu que'l no efectuar-se el miting, pot perjudicar moral i materialment als obrers granollerins?

— Baix el punt de vista social i instructiu, sí. Primer, perquè'l poble de Granollers té necessitat de saber en quina verdadera situació econòmica's troba; i, segon, perquè a Granollers li convé molt que algú's preocupi més de fomentar les entitats polítiques econòmiques i menys de les societats recreatives.

* * *